

Omgevingsvisie gemeente Venlo: Nota van Participatie

Dit document geeft de resultaten van het participatietraject van de omgevingsvisie Venlo 2040 weer. Het betreft de resultaten van de Ateliers Venlo 2040 – die allemaal opgesteld waren voor inwoners, ondernemers en andere partijen – en uitkomsten van het luistervinken, via straatgesprekken en een online enquête.

Luistervinken

Voor de ontwikkeling van de omgevingsvisie Venlo 2040 is vanaf de eerste fase van het proces het oor te luister gelegd bij de inwoners. Het luistervinken bestond uit twee onderdelen: een inwonersenquête en diverse straatgesprekken.

Inwonersenquête

Tussen 3 april en 24 april 2023 vulden 1.828 inwoners, ondernemers en bezoekers van de gemeente Venlo een uitgebreide enquête in. Respondenten kregen vragen over wat zij de mooiste plekken vinden in Venlo en wat in hun ogen kenmerkend is voor de gemeente. Ook zijn ze bevraagd over wat zij als belangrijke opgaven zien en wat hun dromen zijn voor de toekomst van de gemeente. Om de representativiteit te borgen is er een zo breed mogelijke groep inwoners benaderd om mee te doen aan de enquête. Via social media zijn er gerichte advertenties uitgezet op Facebook, Instagram en LinkedIn. Hiermee kon onder andere gestuurd worden op woonplek (postcode) en leeftijd. Daarnaast is de enquête aangekondigd via diverse kanalen van de gemeente – waaronder de website – en zijn er op verschillende plekken en tijdstippen flyers uitgedeeld. De enquête werd in zes talen aangeboden: Nederlands, Engels, Duits, Pools, Turks en Arabisch. Uiteindelijk leidde deze strategie tot een brede groep participanten, met voldoende diversiteit in leeftijd, geslacht en woonplaats. Een uitgebreide rapportage van de methodiek en de resultaten van de enquête is te vinden in de Atlas Venlo 2040.

Hoofdpijnen belangrijkste resultaten enquête	Hoe verwerkt in de omgevingsvisie Venlo?
<p>Kernkwaliteiten: Inwoners, ondernemers en bezoekers van de gemeente Venlo beschrijven de gemeente vooral als “gezellig” en “groen”. De gemoedelijke, gezellige sfeer in de stad en de omringende dorpen wordt als zeer waardevol ervaren. Ook de ligging aan de landsgrens en daarmee de vele Duitse bezoekers wordt vaak genoemd als een onmiskenbare eigenschap van de gemeente. Daarnaast is er waardering voor de vele evenementen zoals Vastelaovend. Ten slotte worden er vele andere positieve bewoordingen gebruikt om de sfeer in Venlo te beschrijven, zoals <i>mooi</i>, <i>divers</i> en <i>kleinschalig</i>. Afhankelijk van de locatie binnen de gemeente waaraan werd gerefereerd, gaven veel respondenten aan de gemeente als <i>rustig</i> te ervaren, terwijl veel anderen juist aangaven de gemeente juist <i>druk</i> te</p>	<p>De genoemde waarden zijn belangrijk voor de respondenten, en zijn naar voren gebracht in de Atlas Venlo 2040, het tussenproduct van de eerste fase in het proces van de totstandkoming van omgevingsvisie.</p>

<p>vinden (toenemende bebouwing, Duitse toeristen, verkeer, logistiek).</p>	
<p>Mooiste plekken: De Maas en haar directe omgeving wordt het meest frequent genoemd als de mooiste plek in de gemeente Venlo. Daarna worden de natuurgebieden het vaakst genoemd, zoals (op volgorde) 't Jaomerdal, het Zwarte Water, de Grootte Heide, de Ravenvennen en de Maasduinen. Ten slotte is er veel waardering voor historische en gezellige plekken: Arcen en Kloosterdorp Steyl, maar ook de binnenstad van Venlo (zoals het stadhuis, de Markt, de Keizerstraat). In mindere mate worden ook de stadsparken benoemd – het Wilhelminapark en Julianapark – en de dorpskernen van Tegelen, Belfeld en Boekend.</p>	<p>De mooiste plekken van de gemeente zijn meegenomen in het hoofdstuk “Ruimtelijke karakteristiek” van de Atlas Venlo 2040, en vormt daarmee het fundament voor de verdere ontwikkeling van de omgevingsvisie. Het verder versterken en verbeteren van de kernkwaliteiten van de gemeente Venlo speelt hierbij een belangrijke rol; de mooiste plekken van de gemeente maken hier logischerwijs deel van uit.</p>
<p>Uitdagingen: Respondenten geven aan dat ze veel verschillende opgaven urgent en belangrijk vinden voor de gemeente Venlo richting 2040. De meest opgaven die het meest belangrijk geacht worden zijn de volgende:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Creëren van voldoende woningaanbod, zowel divers als betaalbaar • Weerbaar zijn tegen de gevolgen van klimaatverandering, met name hoogwater • (Verkeers)veiligheid borgen en meer ruimte voor fietsen en wandelen • Meer groen in de wijk en natuur in het buitengebied • Aandacht voor energiearmoede en het isoleren van gebouwen 	<p>Deze onderwerpen komen terug in de zeven relevante ruimtelijke en maatschappelijke thema's voor de toekomst van de gemeente Venlo, beschreven in de Atlas Venlo 2040. Daarnaast komen ze allemaal terug in de zeven ruimtelijke opgaven die door de gemeente Venlo zijn opgesteld als startpunt van het omgevingsvisie traject:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Werken aan bodem- en wateropgaven • Werken aan een gezonde leefomgeving • Werken aan een aantrekkelijk centrum van Venlo • Werken aan een leefbare woonomgeving • Werken aan een vernieuwende economie • Werken aan een bereikbare stad en buitengebied • Werken aan duurzaamheid en de energietransitie
<p>Toekomstbeelden: De dromen van inwoners, bezoekers en ondernemers van de gemeente zijn veelzijdig. Ondanks een wijde variëteit aan antwoorden, is er een duidelijke rode draad te ontdekken: in 2040 zou de gemeente vooral nog een stuk groener mogen zijn. Daarnaast dromen respondenten ook over een schonere, veiligere en duurzamere leefomgeving.</p>	<p>Deze wensbeelden krijgen een vertaling in de volgende fase van de omgevingsvisie, waarin de koers wordt bepaald.</p>

Straatgesprekken en flyers

Op de ochtenden van 7, 8, 14 en 15 april 2023 deelden medewerkers van de gemeente Venlo flyers uit met informatie over de omgevingsvisie. Dit vond plaats op de Markt in Blerick, de Maasboulevard Venlo, Nolensplein Venlo en Trefcenter Venlo. Op deze flyers stond tevens een uitnodiging voor het Atelier Venlo 2040 en een link naar de inwonersenquête. Naast het uitdelen van flyers zijn er ook korte gesprekken gevoerd met inwoners over hoe zij de toekomst van Venlo in 2040 voor zich zien. Er is een videocompilatie gemaakt met een impressie van de gesprekken:

<https://youtu.be/XcL5ilc8ukE>

Straatgesprekken in de dorpen

Op 6 en 7 juni 2023 vonden straatgesprekken plaats, waarbij mensen werden bevraagd op kwaliteiten, opgaven en dromen die ze voor de gemeente Venlo zien. Het doel van deze gesprekken was om mensen fysiek te bereiken en om meer kwalitatieve input op te halen voor de omgevingsvisie (quotes, verhalen). Een gesprek leent zich ook om door te vragen *waarom* mensen iets vinden. Deze gesprekken zijn gevoerd in de dorpen Arcen, Lomm, Velden, Tegelen, Steyl en Belfeld. Op ontmoetingsplekken in de openbare ruimte – zoals de plaatselijke supermarkt, een hondenuitlaatplek of het dorpsplein – zijn mensen aangesproken en geïnterviewd. In totaal zijn er 30 straatgesprekken gevoerd met dorpsbewoners, variërend van leeftijd, geslacht en woonplaats.

Impressies straatgesprekken 6 en 7 juni 2023

Hoofdpijnen belangrijkste resultaten straatgesprekken	Hoe verwerkt in de omgevingsvisie Venlo?
<p>Algemene bevindingen:</p> <ul style="list-style-type: none"> • De bevindingen van de straatgesprekken liggen in lijn met de resultaten van de inwonersenquête en het Atelier Venlo #1. • Inwoners zijn in het algemeen tevreden over hun leefomgeving. • De Maas en de natuurgebieden worden vaak genoemd als mooiste plekken. 	<p>Met deze straatgesprekken in de dorpen zijn de resultaten van de inwonersenquête getoetst en aangevuld. Inwoners schetsten naast veel tevredenheid ook zorgen over de huidige situatie en toekomst, betreft woningbouw, leefbaarheid en het voorzieningenniveau van de dorpen. In de Atlas Venlo 2040 worden deze onderwerpen als opgaven voor de toekomst benoemd. Dit wordt meegenomen naar de volgende fase van omgevingsvisie.</p>

- Met name zorgen over de leefbaarheid en de instandhouding van voorzieningen. Daarnaast is er soms ontevredenheid binnen de dorpen over de focus op de stad Venlo.

Atelier Venlo 2040 #1

Op 24 april 2023 vond het eerste Atelier Venlo 2040 plaats. Tijdens deze bijeenkomst werden geïnteresseerde bewoners meegenomen in het proces rondom de omgevingsvisie. Daarnaast werden de inzichten gedeeld die tot dan toe naar boven gekomen zijn en zijn mensen hierover in deelsessies in gesprek gegaan aan de hand van stellingen. Daarbij was er voor bewoners ruimte om kansen en opgaven te benoemen, maar ook om hun zorgen te uiten. Bewoners zijn via verschillende manieren benaderd om aan het atelier deel te nemen. Net zoals voor de enquête zijn er via sociale media gericht advertenties uitgezet. Tevens is het atelier aangekondigd op de gemeentewebsite en in de inwonersenquête. Dit resulteerde in een opkomst van 25 á 30 geïnteresseerde bewoners. Het was een gemixte groep van jong en oud, afkomstig uit verschillende wijken en dorpen binnen de gemeente Venlo.

Tijdens de plenaire aftrap werden de omgevingsvisie en de Omgevingswet toegelicht en kwamen de opbrengsten van de enquête en straatgesprekken aan bod. Vervolgens is een digitale, interactieve peiling gehouden. Aan de hand van stellingen konden deelnemers via hun telefoon aangeven hoe zij naar verschillende ruimtelijke opgaven voor de gemeente Venlo kijken. De stellingen werden begeleid door enige context, inclusief mogelijke voor- en nadelen die aan de stelling verbonden waren. Na de peiling gingen de deelnemers in vijf deelgroepen uiteen, om aan de hand van de opbrengst van de peiling nader het gesprek aan te gaan. De avond had niet tot doel om het met elkaar eens te worden, maar om op te halen welke verschillende geluiden leven op de verschillende thema's en gebieden. Deze video [<https://youtu.be/ngveafTlorl>] geeft een sfeerimpressie van de avond.

Er heerste een constructieve sfeer op de avond. Er was aan de tafels ruimte om elkaar te laten spreken en naar elkaar te luisteren. Verschillende geluiden kwamen zo naar voren. De stellingen werkten prikkelend, maar ze waren logischerwijs niet zo eenduidig als ze wellicht op het eerste gezicht suggereerden. Aan tafel werd dan ook vaak benoemd dat keuzes niet altijd "of-of" zijn. "En-en" is ook vaak mogelijk. Zolang het maar duidelijk is welke koers de gemeente gaat varen richting de toekomst. Bewoners gaven aan dat goede communicatie richting alle partijen hierbij ontzettend belangrijk is. Deelnemers gaven aan dat het aanpakken van de Venlose opgaven moet gebeuren via een goed samenspel tussen overheid en bewoners, maar ook met het bedrijfsleven.

resultaten van de interactieve peilingen.

Impressie deelsessies Atelier Venlo 2040 #1, met daarbij één van de

Hoofdpijnen gesprek	Hoe verwerkt in de omgevingsvisie Venlo?
<p><i>Algemeen</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Zowel tijdens de plenaire presentatie als aan de tafels werden door bewoners zorgen gedeeld op het gebied van (economische) groei en het behoud van de leefbaarheid van de kernen. Dit wordt door veel mensen als een spanningsveld ervaren. Daarnaast sprak een aantal deelnemers nadrukkelijk zorgen uit over het betrekken van de kleinere kernen in de gemeente. Onder sommige bewoners van de dorpen heerst het gevoel dat hun woonplek soms vergeten wordt door de lokale politiek, en dat de focus te vaak op (het economisch belang van) Venlo en de binnenstad ligt. Daarnaast ervaren ze dat de leefbaarheid en vitaliteit van de kleinere kernen in de gemeente Venlo onder druk staat. 	<p>Behoud van leefbaarheid in relatie tot economische ontwikkeling komt als opgave in de Atlas Venlo 2040 terug. Daarmee wordt het meegenomen in de verdere uitwerking van de omgevingsvisie. Daarnaast wordt deze opgave erkend in de Economische Visie 2030 van de gemeente Venlo, een visie die samen met de omgevingsvisie en de maatschappelijke visie (Fier op Venlo) de basis vormt voor toekomstig economisch beleid. Hierin wordt een nieuwe economische koers uitgezet, die inzet op het vergroten van de brede welvaart van de gemeente Venlo.</p> <p>Het belang van de dorpen wordt ook onderkend in de Atlas Venlo 2040, met name in het kader van leefbaarheid, vitaliteit en het voorzieningenniveau. Daarnaast wordt in het vervolg van dit participatietraject meer aandacht besteed aan het betrekken van dorpsbewoners, bijvoorbeeld via het organiseren van extra ateliers op verschillende kleinere locaties en het voeren van straatgesprekken in de dorpen.</p>
<p><i>Wonen en voorzieningen</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Dit thema is voor veel bewoners erg belangrijk, en deze deelsessie werd druk bezocht. • Betaalbaar bouwen en bouwen voor doorstroming zijn speerpunten. Hierbij werd in alle deelsessies aandacht gevraagd voor de mogelijkheden voor starters en werd het verband gelegd tussen het wegtrekken van jongeren en de beperkte beschikbaarheid van betaalbare koop en huurwoningen. • Er moet goed worden nagedacht over welke woningen er worden gebouwd voor welke 	<p>Het bouwen van voldoende woningen in de gemeente Venlo wordt in de Atlas Venlo 2040 als stevige opgave benoemd. Daarnaast is er ook aandacht voor betaalbaarheid, doorstroming, starters, sociale cohesie binnen de wijken en huisvesting voor arbeidsmigranten. Deze uiteenlopende opgaven worden opgepakt in de verdere uitwerking van de omgevingsvisie.</p>

<p>doelgroep. Zo werd er aan tafel gesproken over de huisvesting van arbeidsmigranten, die in veel gevallen niet toereikend is. Hier ligt een sterke koppeling met het economisch beleid van de gemeente.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Het sociale aspect binnen de wijken behoeft ook aandacht; binnen gemeenschappen mag meer ruimte worden gegeven aan eigen initiatieven. 	
<p><i>Mobiliteit en bereikbaarheid</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • De uitslag van de peiling bleef in het midden: deelnemers gaven aan dat er richting 2040 zowel ingezet moet worden op de (elektrische) auto als op het openbaar vervoer. • Aan de ene kant was er consensus dat de algemene bereikbaarheid van Venlo goed is, zeker in vergelijking met andere plaatsen in de regio. Aan de andere kant wordt dit in de kleinere kernen binnen de gemeente als een stuk minder ervaren. Wel waren er positieve reacties op een aantal lopende initiatieven voor vraaggestuurd openbaar vervoer. • Daarnaast werd aandacht gevraagd voor de koppeling tussen mobiliteit en gezondheid, fietsinfrastructuur en een treinstation in Belfeld. • De impact van "Duitse zondagen" en de parkeervoorzieningen in het centrum vragen volgens inwoners om structurele oplossingen. 	<p>De opgaven die benoemd worden zijn opgenomen als opgaven in de Atlas Venlo 2040: borgen van bereikbaarheid van het buitengebied, tegengaan vervoersarmoede, koppelkansen tussen mobiliteit en gezondheid, inzetten op fiets- en wandelpaden, oplossingen voor de parkeeropgave en het verbeteren van de OV-bereikbaarheid, o.a. via spoor. Deze opgaven worden meegenomen in de verdere uitwerking van de omgevingsvisie.</p>
<p><i>Duurzaamheid en energietransitie</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • De resultaten van de peiling met betrekking tot de energietransitie en duurzaamheid – over grootschalige energieopwekking versus opwekking via kleinschalige bewonersinitiatieven – bleef ook in het midden. • Zorgen over zonneweides en windmolens in het landschap. Hier mag geen natuur voor worden opgeofferd. Energieopwek moet volgens de meeste bewoners vooral op (grote) daken plaatsvinden. • Aandacht voor energiearmoede; het isoleren van woningen – met name sociale huurwoningen – moet de komende jaren daarom hoge prioriteit krijgen, en de energietransitie moet toegankelijk voor iedereen zijn. 	<p>Kansen voor zonne-energie op grote daken, aandacht voor energiearmoede en inzetten op isoleren komen terug als kansen en opgaven in de Atlas Venlo 2040.</p>

<p><i>Economie en werkgelegenheid</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Discussie over het gevoelde spanningsveld tussen de leefbaarheid binnen de gemeente en de strategie voor economische groei richting de toekomst. • Met name de grote distributiecentra en glastuinbouwcomplexen hebben voor veel bewoners een directe negatieve impact. Ook indirecte gevolgen, zoals de huisvesting en integratie van arbeidsmigranten, worden soms als problematisch ervaren. • Kansen in de verbreding van het economisch profiel van de gemeente Venlo: meer inzetten op de vrijetijdseconomie, en het benutten van de natuur en cultuurhistorisch erfgoed voor recreatief gebruik. • Inzetten op een innovatieve kenniseconomie, waarbij het (hogere) onderwijs een belangrijke rol kan spelen. • Uiteindelijk streeft men naar een economisch profiel waarbij zowel de lasten als de lusten gelijkwaardig in de gemeente worden verdeeld. 	<p>Behoud van leefbaarheid in relatie tot economische ontwikkeling komt als opgave in de Atlas Venlo 2040 terug. Daarmee wordt het meegenomen in de verdere uitwerking van de omgevingsvisie. Daarnaast wordt deze opgave erkend in de Economische Visie 2030 van de gemeente Venlo, een visie die samen met de omgevingsvisie en de maatschappelijke visie (Fier op Venlo) de basis vormt voor toekomstig economisch beleid. Hierin wordt een nieuwe economische koers uitgezet, die inzet op het vergroten van de brede welvaart van de gemeente Venlo. Het verbreden van het economisch profiel komt ook terug in deze strategie, onder andere door het inzetten op de vrijetijdseconomie, en het inzetten op de innovatieve kenniseconomie in samenwerking met kennisinstellingen. Daarnaast worden opgaven m.b.t. internationale werknemers – zoals huisvesting en integratie van arbeidsmigranten – ook benoemd in de Atlas Venlo 2040.</p>
<p><i>Natuur, landschap, klimaat en water</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Dit is een breed thema dat voor veel inwoners als heel belangrijk wordt ervaren, zoals ook bleek uit de inwonersenquête. Met name hoogwaterveiligheid is voor veel inwoners belangrijk. • Toevoegen van groen kan worden ingezet voor zowel de klimaatopgave als voor recreatief gebruik; het één sluit het ander niet uit. Dit is een belangrijke koppelkans. • Natuurontwikkeling biedt kansen voor waterberging – zowel in het buitengebied in samenwerking met agrariërs als in stedelijke gebieden – maar ook voor regionale profilering op gebied van recreatie. • Vraag om terughoudendheid m.b.t. uitbreidingen in het groen (voor zowel woningen, bedrijfspanden, energielandschappen als glastuinbouw). Natuur en water zijn enorme krachten voor de gemeente Venlo, en hier moet zeker richting de toekomst heel zorgvuldig mee om worden gegaan. 	<p>Het borgen van hoogwaterveiligheid wordt als stevige opgave onderkend in de Atlas Venlo 2040. Koppelkansen tussen de klimaatopgave (hoogwaterveiligheid, wateroverlast door piekbuien, hittestress, droogte) en recreatie worden ook benoemd, net als de koppelkansen tussen natuurontwikkeling en waterberging / vernatting.</p>

Ateliers Venlo 2040 #2: drie avonden

Volgt in fase 2

Werksessie met stakeholders

Volgt in fase 2

Atelier Venlo 2040 #3

Volgt in fase 3